

Hyväksytty 12.3.2024

PUUTAVARANMITTAUKSEN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 3/2023**Aika:** Tiistai, 28.11.2023, kello 13.00–15.00**Paikka:** Teams

Läsnä:	Puheenjohtaja	Kaisa Pirkola	Maa- ja metsätalousministeriö
	Jäsenet ja varajäsenet	Timo Hongisto Kari Immonen Simo Jaakkola Jouni Karjalainen Aarne Lehtosaari Seppo Miettunen Karoliina Muukkonen Kari Palojärvi Pauli Rintala Johanna Routa Tero Rautolahti Timo Tirronen Timo Tolonen	EPM Metsä Oy Yksityismetsätalouden Työnantajat ry Koneyrittäjät ry Metsähallitus JPJ-Wood Oy MTK ry Energiateollisuus ry (kohta 5) Metsäalan Kuljetusyrittäjät ry MTK ry/ Metsälinja Luonnonvarakeskus Metsä Group Stora Enso Metsäteollisuus ry
	Asiantuntijat	Jari Lindblad Timo Melkas Outi Kumpuvaara Tommi Tenhola	Luonnonvarakeskus Metsäteho Oy Maa- ja metsätalousministeriö Tapio Oy
	Kutsutut asiantuntijat	Tapio Wall Ahti Weiho	Luonnonvarakeskus Luonnonvarakeskus
	Sihteeri	Tommi Tenhola	Tapio Oy

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Kaisa Pirkola avasi kokouksen klo 13.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Neuvottelukunnan sihteeri Tommi Tenhola esitteli edellisen kokouksen pöytäkirjan pääkohdat. Hyväksyttiin pöytäkirja.

3. Hyvät mittauskäytännöt työryhmän suositusesityksen käsittely - Pölkyn latvaläpimitta perusmittauksessa (Liite 2) – Jari Lindblad, Luke

Jari Lindblad kertoi Pölkyn latvaläpimitta perusmittauksessa suositusesityksen valmistelusta. Suositusesitys valmisteltiin HMK ryhmässä. Syyskuussa luonnos laitettiin kommenttikierrokselle neuvottelukunnalle, neuvottelukunnassa edustettujen tahojen jäsenille ja muutamille mittauslaittevalmistajille. Kommentteja saatiin yhteensä 11, jotka otettiin huomioon viimeistelyvaiheessa.

Aihe on aiheuttanut jonkin verran epäselvyyttä kentällä perusmittauksessa. Mittauslaki ja -asetus ottavat tähän vähän kantaa ja siksi suositukselle on todettu tarvetta.

Jari kävi läpi suositusesityksen. Suosituksen tarkoituksena on määritellä pölkyn latvaläpimitta puutavaran perusmittauksessa ja tavoitteena on yhtenäistää eri toimijoiden käytäntöjä siten, että perusmittauksessa voidaan käyttää määritelmällisesti yhtenevää ja samalla periaatteella mitattua latvaläpimittaa.

HMK-ryhmän yksimielinen esitys oli, että neuvottelukunta antaisi suositusesityksen neuvottelukunnan suosituksena, päiväys 28.11.2023.

Keskusteltiin suositusesityksestä.

Todettiin, että neuvottelukunta voi antaa suositusesityksiä. Neuvottelukunnan tehtävänä on hyvien mittaustapojen edistäminen ja ylläpitäminen minkä puitteissa suosituksia on annettu aiemminkin.

Suosituksella ei oteta kantaa tekniikkaan, miten mittaus tehdään (esim. jään poisto pölkyn kyljestä), vaan siinä määritellään mittauksen yleiset periaatteet. Todettiin, että suosituksessa on hyvä pitäytyä peruseriaatteiden esityksessä.

Ristimittaus termin määrittely ”...kahdesta eri suunnasta...” on harkittu kirjaus. Hakkuukonemittaus saadaan tähän mukaan.

Neuvottelukunnan suosituksia päivitetään, jos siihen todetaan tarvetta. Määrämuotoista prosessia päivityksille ei ole.

Neuvottelukunta hyväksyi suosituksen esityksen mukaisena. Suositus tallennetaan Luken julkaisuarkistoon ja se viedään Luken puutavaranmittaus -sivustolle.

4. Mittaustietojen käytänteet, juridiikka ja toimintatavat – Seppo Miettunen, MTK

Seppo Miettunen esitteli tilannekatsauksen korjuuraportoinnista (Liite 3 a). Eri ostajilla on erilaisia toimintamalleja mittaustietojen luovuttamiseen. Samojen ostajien kesken on myös alueellisia eroja.

Puukaupassa mittaustietojen luovutuksesta sääntelee laki puutavaran mittauksesta. Kysymys on siitä, miksi ostajalla olisi velvollisuus pyydettäessä luovuttaa sellaiset tiedot mittauksesta ja toteutuneesta hakkuusta ja korjuusta, jolla eri osapuolet voivat itsenäisesti todeta kaupan ehdot toteutuneiksi.

Tulkintakysymykset ovat syntyneet puutavaran mittauslain 17 § 2 momentin kirjauksesta "Mittausosapuolilla on oikeus tutustua mittausmenettelyyn ja mitattavan puutavaraerän mittaustulokseen vaikuttaviin valvontaa koskeviin tuloksiin sekä osallistua tarkastusten tekemiseen sovittavalla tavalla."

Liikesalaisuusnäkökohdat vaikuttavat tietojen luovuttamiseen.

Valtakirjakaupassa toimijalla on valtuutus ja oikeus valtakirjan mukaisesti muun muassa valvoa korjuu ja mittaus, allekirjoittaa mittaustodistus sekä esittää metsänomistajan puolesta ostajalle pyyntö mittaustietojen toimittamisesta.

Toimijalla on näin valtakirjan perusteella lakiperusteinen oikeus saada ostajalta tarvittavat tiedot, jotta hakkuun sopimuksenmukainen toteutuminen voidaan todeta, aivan kuten metsänomistajallakin.

Asiaan palataan täsmällisemmin seuraavassa kokouksessa, jotta kaikki voivat perehtyä esitettyyn aineistoon. Esitys ja täydentävä dokumentti (Liite 3 b) jaetaan tämän kokouspöytäkirjan liitteenä.

Käytiin keskustelu esityksen pohjalta.

Tärkeintä on saada luotettava tieto puukaupan mittauksesta ja onko tehty mitä on sovittu.

Esitettiin hakkuukoneiden pitkien listojen jalostamista yhdeksi listaksi, joka vastaisi hakkuusopimuksessa tehtyä pituutta ja läpimitta sopimusta. Myyjälle ei tarvitsisi esittää minne puut on toimitettu. Jalostettu tieto pitää kilpailusalaisuuden yllä mutta kertoo myyjätaholle, onko sopimusta noudatettu.

Todettiin, että tietojen luovuttamista ja sen laajuutta on käsitelty neuvottelukunnassa vuonna 2019. Asiaan haetaan hyvää toimintamallia ja neuvottelukunnan antama suositus voisi olla mahdollinen. Ministeriö ja Luke miettivät ratkaisumalleja. Keskustellaan seuraavassa kokouksessa asiasta yksityiskohtaisemmin ja neuvottelukunnan roolista.

5. Energiapuun mittaus (Liite 4) – Karoliina Muukkonen, Energiateollisuus

Karoliina Muukkonen kertoi Energiateollisuuden jäsenistön mielipiteistä energiapuun mittauksesta. Nykytilaan ollaan melko tyytyväisiä ja muutoksia ei toivota. Mittauksen läpinäkyvyys puun myyjälle ja ostajalle on tärkeää. Massamittausta ei haluta. HMK ryhmän työ energiapuun toimitusketjuista on tarpeen.

Keskusteltiin energiapuun mittauksen toimivuudesta.

Haasteita on energiasisällön mittaamisessa laitospäässä. Tämä ei kuitenkaan ole puutavaran mittauslain asia.

Asiasta tekee monimutkaisen erilaiset laitokset, polttoaineet ja erilaiset toimintatavat. Mittaustavat ovat kehittyneet ja tiedonkulku on muuttunut automaattisemmaksi ja toimintaa pystyy paremmin seuraamaan. Tässä vaiheessa ei ole tarvetta lainsäädännön muutoksille.

Haasteet liittyvät toimitusketjuun, varastointiin ja muuntokertoimiin. Mittaamisessa ei ole ongelmia. On hyvä, että on automaattisia näytteenottomenetelmiä. Läpinäkyvyyttä pitää vaatia, jotta menettely on laitoksilla asianmukainen.

Onko energiapuun PWO:lle tarvetta? Tämä koskisi erityisesti karsittua energiarankaa. EWO:ta on esitetty aiemmin ja sitä voisi edistää ja ideointia jatkaa. PWO ei sellaisenaan toimi karsitulle rangalle. Todettiin, että neuvottelukunnalla ei ole ollut tehtävää mittausmenetelmien kehittämisessä. Sen sijaan neuvottelukunnassa edustettujen tahojen jäsenet ovat olleet mukana kehittämisessä.

HMK ryhmässä kuvataan energiapuun toimitusketjut. Samalla voisi kirjata ongelmia ja haasteita ja suosituksia niiden ratkaisemiseksi. Lainsäädäntöjen rajaukset ja toimivuuteen liittyvät kysymykset voisivat olla myös neuvottelukunnan roolia.

HMK ryhmä jatkaa työn edistämistä. Asiaan palataan, kun työ valmistuu.

6. Muut asiat

Kaisa Pirkola kertoi, että parhaillaan on lausuntopyyntö luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi puutavaran virallisesta mittauksesta, valvontamittauksesta ja mittauslautakunnan käsittelystä perittävästä maksusta vuosina 2024 ja 2025. Lausuntoaikaa on 8.12.2023 saakka.

Keskusteltiin metsäkatoasetuksesta. Sovittiin, että pidetään esitys aiheesta seuraavan kokouksen yhteydessä.

7. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraava kokous pidetään 12.3.2024 klo 13-15 Teamsillä. Kokoukseen jälkeen 15.00-15.30 on tietoisu metsäkatoasetuksesta. Sihteeri tekee kalenterivarauksen.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Kaisa Pirkola
puheenjohtaja

Tommi Tenhola
sihteeri

Liitteet:

Liite 1_PMNK_kokouspoytakirja_2_2023_23082023_LUONNOS_korjattu

Liite 2_Suosituksesitys_Pölkyn latvaläpimitta perusmittauksessa_13112023

Liite 3 a_Metsäyhtiöiden korjuuraportoinnin tilannekatsaus_mittaustietojen luovuttaminen_11242023

Liite 3 b_Puutavaran mittauslain tulkintaa_02_JR_210823

Liite 4_Energiapuun mittaus ET 231113

Jakelu:

Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet

Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan asiantuntijajäsenet

Viralliset mittajaajat Tapio Wall ja Ahti Weiijo (LUKE)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)